

Ugens favoritter

Magnus Montelius: Otte måneder.
Modtryk.

Magnus Montelius' 'Otte måneder' er en begavet og blændende politisk thriller med svenske rænkere og russiske rævekager.

BO TAO MICHAËLIS

Lene Kühle og Malik Larsen: Danmarks moskéer.
Mangfoldighed og samspil.
Aarhus Universitetsforlag

Islam er en kendsgerning som en del af det danske samfund i dag, men islam er ikke bare en ting, viser storværk om landets 170 moskeer.

MIKAEL ROTHSTEIN

Michiel Van Groesen & Larry E. Tise: Theodore de Bry – America – the complete plates 1590-1602.
Taschen.

Smuk, men grufuld coffee table-bog med kobbertryk fra 1500-tallet om koloniseringen af Amerika får os til at forstå, hvorfor blackface, mexicanerfest på gymnasiet, og hvem der spiller hvilke roller i Hollywood, betyder noget.

MATHIAS KRYGER

Ikke for noget, men ...

MIKKEL KRAUSE FRANTZEN

2020. Et nyt år, et nyt årti. Kan vi også ønske os en ny jord?

Ved udgangen af 2019 udkom i hvert fald en ny dobbeltudgave af tidsskriftet Ny Jord. Det er uden tvivl noget af det mest ambitiøse, der foregår på dansk jord, hvad tidsskrifter angår, men også utrolig ambitiøst i sin tilgang til at tænke den økologiske krise, vi stadig og mere og mere befinder os i, her i det tredje årti af det tredje årtusind. Den slags skal til, hvis vi skal nå at gøre noget. Ikke at tænkning kan gøre det alene, slet ikke, men praksis må også være informeret af tænkning, af ny- og gentænkning, og det er Ny Jord i dén grad.

Det er et overflødhedshorn, en guldgrube af viden. Der er tekster af forfattere som Flannery O'Connor og Ursula Le Guin, kunstnere som Knud Viktor og Ursula Reuter Christiansen, klimaforskere som Andreas Malm. Der er nye tekster og gamle tekster, danske og oversatte tekster, tekster af unge folk (forfattere og forskere), der er digte, og der er visuelt materiale, der er videnskabshistorie, naturhistorie, kunsthistorie, det er over 600 sider langt (i en flot, stilsikker gul udgave). Forskellige vidensfelter og -discipliner støder sammen, udfordrer hinanden, supplerer hinanden.

I forordet citerer redaktørerne Jeppe Carstensen og Andreas Vermehren Holm den danske digter Emil Bønnelyckes udsagn fra 1918 om, at »Jorden ikke mere er Jorden, men physiognomisk set Mars« – og tilføjer så, at i vor tid er jorden igen blevet jorden:

»Vandet, jorden og luften er trådt frem, baggrunden er trådt frem. Der er et sket et tæppefald, hvor selve udgangspunktet for den verden, vi har skabt, må revurderes«.

Og som science fiction-forfatteren Kim Stanley Robinson formulerer det, om end i et andet bidrag end det, der indgår i tidsskriftet her: Rumrejser er en luksus, vi ikke kan tillade os selv. Vi må fokusere på at gøre planeten Jorden beboelig igen, for mennesker og andre livsformer. Så kan Elon Musk tage til Mars i sin SpaceX-raket – vi ses!

I mellemtiden er en af vores fælles opgaver at justere vores tænkning og forfine vores opmærksomhed, selve vores blik på verden. Det kan sådan noget som Ny Jord hjælpe os med. Som når der zoomes helt *ind* og helt *ud*. Ind, helt ind, på syrentræer, biller og løveøjne – og så ud igen, ud på tjæresandsminer i Canada set fra fugleperspektiv eller satellitbilleder af uranminer i Niger.

Sådan må vi lære at se (igen)! Lære at veksle mellem perspektiverne, se som frøer og fugle, som man jo lærte i folkeskolen. Og lære at skifte mellem et nysgerrigt, nænsomt og omsorgsfuldt blik og et hårdt, uforsonligt, kampklart blik.

Det er mit ønske til det danske folk, at de må ankomme til dette dobbelte blik. Ellers tror jeg, det er slut inden 3020.

boger@pol.dk

Danmarks første boghandel for minoritetsforfattere

Boghandel. Unge verden over igangsætter initiativer for at udbrede deres værdier og holdninger og ændre den verden, som ældre generationer har skabt før dem. (un)told pages, en ny pop up-boghandel og litteraturfestival, er endnu en knop-skydning af de aktivistiske initiativer, som vi også ser herhjemme.

Bipoc står for *black, indigenous, people of color*, og Maya Acharya og Elisabeth Bruun Gullach har under den forkortelse stiftet Danmarks første boghandel, der specifikt vil hylde, fremme og anerkende den litteratur, der er skrevet af folk, der går under Bipoc-betegnelsen.

De beskriver (un)told pages som symbolet for den plads, der har manglet til disse historier. For det er ikke selve historierne eller litteraturen, der har manglet. Det er pladsen til netop den litteratur, der ikke er skrevet af hvide vestlige forfattere. Deres egen mangel på at blive spejlet og mødt i litteraturen var det, der fik Acharya og Bruun Gullach til at stifte (un)told pages.

I december afholdt de deres første litteraturfestival med bl.a. Lone Aburas og Jamal Bendahman på programmet. De holder til på Øen i Mimersgade på Nørrebro, hvor deres første pop up-boghandel lå. Man kan forvente flere events og pop up-butikker fra (un)told pages i 2020.

sidsel.welden@pol.dk